

8. Arealkrav/belægningsgrad

8.1. Arbejdsgruppens forslag

Hvis belægningsgraden (målt som antal kg levende kylling pr. kvadratmeter) øges over en vis grænse, påvirkes kyllingernes velfærd negativt. Denne grænse varierer i relation til kvaliteten af driftsledelsen og den daglige pasning (management/godt landmandsskab), af huset, hvor kyllingerne holdes, og af kyllingernes vækstkapaцитet.

Undersøgelser har vist, at en række adfærds- og sundhedsparametre samt stressfysiologiske mål, der er naturlige at anvende i vurderingen af slagtekyllingers velfærd, er negativt påvirket ved øget belægning. En højere belægning påvirker kyllingernes bevægelsesadfærd, idet der udvises en mindre bevægelsesaktivitet. Også en række af kyllingernes normale adfærdsmønstre påvirkes, f.eks. indebærer en øget belægning mindre fjerpudsning, mindre hakkeadfærd og mindre skraben i strølsen.

EU's videnskabelige komité om dyresundhed og dyrevelfærd afleverede i marts 2000 en rapport om »The Welfare of Chickens Kept for Meat Production (Broilers)« til Kommissionen – når der herefter henvises til *Den Videnskabelige Komité (2000)*, er det denne rapport, der refereres til. I rapporten fremkommer komitéen med en række anbefalinger og forslag til Kommissionen. Komitéen finder, at der, når belægningsgraden overstiger 30 kg/m², synes at opstå velfærdsmæssige problemer for slagtekyllingerne. Komitéen understreger, at belægningsgradens betydning for kyllingernes velfærd dog hænger meget sammen med kyllingernes alder og vægt, ventilationen og klimastyringen i det enkelte kyllingehus. Rapporten er indgået i arbejdsgruppens overvejelser om slagtekyllingeproduktionen.

Med slagtekyllingers nuværende vækstrate vurderer danske forskere, at dyrenes velfærd er kompromitteret ved en belægningsgrad på over 20 kyllinger pr. m². I den afsluttende vækstfase (hvor kyllingerne er 35-42 dage gamle) svarer dette til en belægningsgrad på over 35-40 kg pr. m². Ifølge Fjerkræraadets Effektivitetskontrol udgjorde den gennemsnitlige belægning på landsplan pr. 1. januar 2000 43,4 kg/m². Dette gennemsnit dækker over en betydelig variation på mellem 40 og 49 kg/m².

Belægningsgraden er en væsentlig medvirkende årsag til velfærdsproblemer i dansk slagtekyllingeproduktion. Der kan imidlertid efter arbejdsgruppens opfattelse ikke sættes en fast øvre grænse for, hvornår belægningen er så høj, at dyrenes velfærd er kompro-

mitteret. Velfærdsproblemerne må antages at være jævnt stigende i takt med højere belægningsgrader.

Selv om belægninger over et vist niveau medfører en lavere tilvækst og foderudnyttelse og muligvis en højere dødelighed blandt kyllingerne, vil det stort set aldrig være økonomisk urentabelt for producenterne at have en høj belægning. En høj belægning indebærer en relativt højere indtjening pr. kvadratmeter.

Imod fastsættelse af en meget lav belægningsgrad taler naturligvis hensynet til at sikre, at dansk slagtekyllingeproduktion forbliver konkurrencedygtig. Det vil efter arbejdsgruppens opfattelse være højest beklageligt, hvis bestræbelserne på at øge velfærden for danske slagtekyllinger medførte, at produktionen af slagtekyllinger flyttede til lande, hvor der produceres med mindre hensyn til dyrevelfærd og fødevarer-sikkerhed.

Arbejdsgruppen finder principielt, at de praktiserede belægninger i dansk slagtekyllingeproduktion på i gennemsnit 43,4 kg/m² – og med besætninger med belægninger på mere end 45 kg/m² – er for høje. Hensynet til kyllingernes velfærd tilsiger som udgangspunkt, at de holdes ved belægninger, som er væsentligt lavere end de nuværende.

Arbejdsgruppen er imidlertid af den opfattelse, at branchen ikke vil kunne overleve som konkurrencedygtig leverandør af slagtekyllinger – hverken på det danske marked eller på eksportmarkederne, som aftager en stor del af den danske produktion – hvis der nationalt fastsættes krav om meget lave belægninger. Da der er en række andre velfærdsforbedrende foranstaltninger, som lader sig gennemføre uden, at det i samme grad går ud over produktionsøkonomien, finder arbejdsgruppen det rigtigt at lægge hovedvægten på disse foranstaltninger og foreløbig gå mindre hårdt til værks, når det drejer sig om belægningsgraden.

Under hensyn hertil kan arbejdsgruppen (bortset fra Dyrenes Beskyttelse og Fjerkræraadet) derfor for nuværende acceptere en maksimal belægningsgrad på 40 kg/m² målt som den gennemsnitlige belægning for det aktuelle hold og de to forudgående hold kyllinger i samme hus, men således at der samtidig indføres et kontrol- og sanktionssystem, hvorved slagtekyllingeproducenter med velfærdsproblemer i besætningerne i konkrete tilfælde kan påbydes at holde deres slagtekyllinger ved lavere belægningsgrader (jf. herom nedenfor pkt. 8).

Af hensyn til de økonomiske konsekvenser for producenterne og ønsket om at lette strukturtilpasningen for rugerierne og slagterierne foreslår arbejdsgruppen samtidig en overgangsperiode på 4 år, hvor producenterne gradvis kan nedtrappe belægningen fra maks. 44